

Informacions del Centre

Activitats del Centre d'Estudis Selvatans (2007-2008)

Any 2007

Novembre

Divendres, 13 – Reunió de junta

L'any 2008, en farà 25 de la creació del Centre d'Estudis Selvatans. Per aquest motiu bona part de la reunió es centra en com celebrar aquesta efemèride. Les propostes es van concretant en l'organització d'una jornada d'estudi i debat entorn de les grans transformacions en el territori i el paisatge a què ha estat sotmesa la comarca de la Selva. Amb ponències inicials presentades per un geògraf i un historiador, es voldria incidir en els aspectes actuals i els que han tingut una llarga trajectòria en la conformació de l'espai selvatà. Es proposa que hi hagi comunicacions sobre els temes genèrics i que situïn aspectes concrets d'estudi en el marc territorial tractat.

En aquesta reunió es tractà també de la possible col·laboració amb l'Ateneu de Riudarenes per a unes xerrades divulgatives que tenen previst organitzar els propers mesos.

Dissabte, 24 – Matinal a la vila medieval i la vall del Tinar (Calonge). 24 assistents

Matinal de tardor que va ser guiada per l'advocat i estudiós calongí Joan Molla. La visita començava amb una detallada visita pel nucli medieval de la vila baix-empordanesa i el seu castell. Molt comentades van ser les obres de restauració i coloració que, a parer de molts, semblen ben discutibles.

Mas Molla. Calonge

A continuació vam visitar el mas Molla, casa de la vall del Tinar que exploten la vinya i elaboren el vi en un sentit absolutament tradicional. El germà de Joan Molla va explicar el tipus de cep que conreen, el procés d'elaboració i conservació del vi, utilitzant respectivament espècies i tècniques que han conservat a llarg del temps i que han esdevingut una alternativa a la uniformitat de gustos i paladars que actualment es donen en aquest camp.

Desembre

Divendres, 18 de desembre – Reunió de junta

El tema central de la reunió girà entorn de la renovació del conveni de col·laboració amb el Consell Comarcal de la Selva. Amb el Consell s'han organitzat activitats regulades per diferents convenis. Ara es tractava de perfilar tres noves propostes. En primer lloc, la col·laboració ja iniciada l'any passat en l'organització de la Beca La Selva, de la qual aquests dies es feia difusió de la segona edició. En segon lloc, l'organització d'una trobada d'entitats selvatanes que hauria de tenir lloc l'abril o el maig de l'any vinent, per a la qual el Centre demanà suport logístic al Consell i un espai per a presentar el treball final de la beca guanyadora l'any anterior, en aquest cas un treball sobre els efectes de la Guerra del Francès a la comarca de la Selva. Finalment, el Consell demanà al Centre d'Estudis la realització d'una recerca sobre el que inicialment se n'ha dit el patrimoni «humà» de la comarca, es a dir, un recull sistemàtic de persones rellevants de les quals es faci una breu biografia. Es debaté quin format havia de prendre aquest projecte, quina metodologia i quin equip es formarà per a treballar-hi.

Es programaren també tres Matinals per als propers mesos. Es tracta de les respectives sortides a les fonts de l'Onyar i el volcà de la Crosa pel gener, els masos de Riudellots pel febrer, en la qual es farà la presentació del *Quaderns de la Selva* núm. 19, i finalment, una sortida a Forques, a la Catalunya Nord.

ANY 2008

Gener

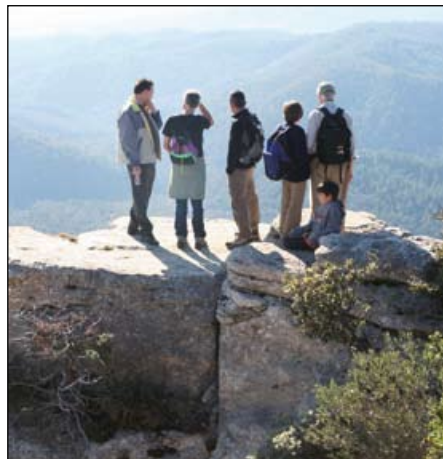
Diumenge, 27 – Matinal a Sant Roc i el mas Rocasalva o Torre de Sant Climent (Amer, Sant Aniol de Finestres, Sant Martí de Llémena). 22 assistents

Segona sortida a les talaies de la Selva, el cim de Sant Roc, guiats aquesta vegada pel biòleg Joan Madeo, d'Amer. El dia era esplèndid, d'anticicló de gener. Durant l'ascensió en Joan feia breus comentaris sobre la geologia de la zona, encinglerada i certament espectacular. Al cim hi ha l'ermita de Sant Roc, sòbria i solitària.

Està situada a cavall de tres pobles i de tres comarques: Garrotxa, Gironès, la Selva) i és el punt dominant per excel·lència de la contrada.

De tornada es va fer una aturada al mas Rocasalva, on el seu propietari, el Sr. Torredemer, ens va oferir una visita exhaustiva. Es tracta d'una estructura fortificada que està vivint una notable restauració i reconstrucció a mans del seu entusiasta propietari.

Cinglera de Sant Roc

Febrer

Divendres, 8 – Presentació del llibre: *El cas estrany d'en Pere Porter*. Centre Cívic de Sils

El llibre *El cas estrany d'en Pere Porter* adaptat per David Pujol, il·lustrat per Ignasi Esteve i que ha comptat amb la col·laboració de Narcís Figueras, president del CES, en la redacció de l'epíleg, va ser presentat aquest dia al Centre Cívic de Sils. Es tracta de la coneguda narració setcentista sobre el pagès de Tordera que va baixar a l'infern des dels estanys de Sils (i en va tornar). El CES hi ha col·laborat amb la compra de 50 exemplars.

Presentació del llibre *El cas estrany d'en Pere Porter* al Centre Cívic de Sils

Divendres, 8 – Assemblea General. Centre Cívic de Sils

Convocats tots els socis-subscriptors del Centre d'Estudis Selvatans es va dur a terme després de la presentació del llibre d'en Pere Porter al Centre Cívic de Sils. En l'assemblea es va fer un repàs de les activitats de l'últim any, es donà informació de l'estat de comptes, el moviment de socis-subscriptors i es plantejà de renovar la junta amb l'acceptació de la proposta per a incorporar una secció que tracti amb més singularitat el patrimoni natural (val a dir que aquesta proposta la presentà Santi Ramos i esperem que es pugui concretar).

L'assistència a l'assemblea no va resultar gaire nombrosa, com sol passar en aquestes convocatòries, però sí que hi hagué participació i comentaris, es va debatre sobre la propera trobada d'entitats selvatanes, que es decidí de celebrar a Hostalric, i sobre el treball sobre els personatges selvatans.

Diumenge, 17 – Matinal per masos de Riudellots de la Selva. 54 assistents

Guiada per Elvis Mallorquí, membre de la junta del CES i autor d'un article del QS núm. 19, es va fer una visita per alguns dels masos més notables de Riudellots. La visita es va iniciar a l'esplanada de l'ajuntament nou i la primera parada fou a l'església parroquial. A continuació vam continuar cap al mas Morat, can Aymerich, la Torre Ponsa i can Calderó. A cada mas l'Elvis feia assenyats i erudits comentaris, inspirats en el text del seu article. A can Aymerich, també conegut pel mas Ciurana, va ser acompanyat en les explicacions per l'actual propietari, Dalmacio Ciurana.

Davant el mas Ciurana de Riudellots

Diumenge, 17 – Presentació del Quaderns de la Selva núm. 19 (Can Calderó, Riudellots de la Selva)

En finalitzar la matinal suara citada, es va procedir a la presentació de la revista anual que edita el Centre d'Estudis Selvatans. Can Calderó, un marc incomparable de la pagesia benestant dels darrers segles, és una casa sòlida i d'estètica aconseguida, envoltada parcialment d'arcs i tota ella d'una coherent simetria. Situats en l'esplanada que hi ha a migdia del mas, la presentació va anar a càrrec del president de l'entitat, Narcís Figueras.

Presentació dels *Quaderns* a Can Calderó de Riudellots

Març

Dissabte, 8 – Matinal a les fonts de l'Onyar i el volcà de la Crosa (Brunyola, Estanyol, Sant Dalmai). 15 assistents

La idea d'aquesta matinal va sorgir arran de la publicació del llibre de Lluís Ballllosera *El llibre de la Crosa*. Ballllosera, soci del CES, es va mostrar molt interessat a fer el guiatge d'aquesta matinal que començava en el lloc on molts consideren que neix el riu Onyar, prop de la urbanització Mas Lluç, de Bescanó. Després d'una primera parada se'n van fer una sèrie més tot resseguint l'incipient curs del riu fins a la confluència amb la riera de Sant Martí, l'altre candidat a ser el fil de l'Onyar. En qualsevol cas no posarem en dubte els arguments del guia que es basen sobretot en la quantitat de cabal de cada opció.

Confluència de l'Onyar amb la riera de Sant Martí

La segona part de la matinal va transcórrer pel volcà de la Crosa, on descobríem molts dels secrets que guarda. Des del seu preuat interès geològic pel fet d'integrar un con volcànic dins d'un altre, fins a les accions antròpiques per dessecar-ne el fons amb la construcció d'una galeria subterrània encara en perfecte estat de conservació.

L'última parada fou a l'ermita fortificada de Sant Llop, en el punt més alt de la contrada. Es conserva activa, però amb un grau de deteriorament considerable que hauria de fer pensar en una possible acció de restauració.

Dimarts, 18 – Reunió de junta

El primer punt tractat va ser sobre la proposta de col·laborar en l'edició del llibre *Masovers. Records de vides pageses*, editat per Jordi Bayés d'Arbúcies del qual és autor Josep M. Rovira. El llibre tracta de la nissaga de masovers avantpassats de l'editor del llibre. Es plantejà col·laborar amb l'adquisició de 25 exemplars, a canvi de figurar amb el logo del Centre a la contraportada.

Es déu la presentació del nou logo del Centre per a aquest any, el qual incorpora la referència als 25 anys i les dates 1983-2008. Ha estat reelaborat per Dani Gonzàlez, realitzador del logo actual.

Es proposà el format definitiu de la primera circular sobre la jornada *La Selva. Territori en transformació*, que

se celebrarà pel novembre amb motiu dels 25 anys del CES. Sobre la jornada es proposaren uns quants ponents Joan Nogué, com a geògraf, i Enric Tello, com a historiador. Es féu també una crida per a propostes i presentació de comunicacions puntuals.

Es tracà també la propera trobada d'entitats selvatanes a Hostalric a celebrar el 31 de maig. Quedà definit el disseny del cartell anunciador i els passos necessaris per a reservar l'espai de l'IES d'Hostalric, així com la logística per a l'esmorzar i la reserva del menjador per a dinar, que seran subministrats, respectivament, per l'Ajuntament de la vila i el Consell Comarcal.

Respecte a les biografies selvatanes, es perfilà quin podia ser el nom del projecte i prengué força dir-ne *Qui és qui a la comarca de la Selva* i, com a subtítol, *Diccionari biogràfic*. Es proposà un format de fitxa sobre el qual començar a treballar. També es delimità la tasca que havia de dur a terme el Centre respecte al projecte, bàsicament la direcció científica i la que directament encarrega el Consell Comarcal a l'empresa Janus.

Finalment, es donà el vistiplau a la redacció del conveni entre el CES i el Consell Comarcal.

Abril

Dimarts, 1 – Lliurament de la Beca de Recerca La Selva 2008

El president del Consell Comarcal de la Selva, Sr. Robert Fauria, va lliurar la segona edició de la Beca de Recerca La Selva dimarts, dia 1 d'abril, a la Sala de Plens de la seu del Consell Comarcal. Dotada amb 5.000 € pel Consell, el Centre d'Estudis Selvatans, conjuntament amb l'Arxiu Comarcal de la Selva, hi participen amb l'organització tècnica i la coordinació. Enguany, el guardó ha estat per a l'historiador Joaquim Alvarado i Costa pel projecte de treball ***El negoci del suro a la comarca de la Selva, segles XVIII-XX***, en què es proposa analitzar l'evolució del negoci del suro als municipis de la Selva entre el segle XVIII i el XX. L'acte va comptar amb la presència, a més del president, del conseller comarcal de Cultura, Sr. Narcís Junquera, i el director de l'Arxiu Comarcal, Sr. Joaquim Carreras, en representació també del CES.

Dissabte, 12 – Matinal a la Catalunya Nord (Forques). 30 assistents

Les matinals del CES trepitjaven territoris nous. Gràcies a la proposta del soci de la Catalunya Nord i professor de la Universitat de Perpinya, Joan Peytaví, veí de Forques, un petit nucli proper al Voló, vam poder fer aquesta visita en un indret prou estimulant i agraït de la geografia catalana. La visita consistia en fer una volta pels entorns del municipi rossellonès, sempre amatents de les clares i concises explicacions de Joan Peytaví. Durant el recorregut, sempre envoltats de vinyes perfectament conreades, vam visitar diferents elements d'arquitectura

popular de la zona. En passar per un punt enlairat ens vam adonar que estàvem al bell mig de la plana rossellonesa, envoltats per muntanyes però totes a una certa distància.

De retorn al nucli urbà, ens va fer un guiatge pels carrers de la vila. Forques és un exemple clar d'ordre urbanístic i d'equilibri, això que tanta falta fa als veïns del sud.

En Joan Peytaví amb el Canigó al fons

Divendres, 25 – Reunió de junta

El primer tema tractat feia referència a la trobada d'entitats, amb dos punts per tractar: la necessitat de sol·licitar permís al Departament d'Educació per a usar l'Institut i la proposta d'acompanyar l'acte de presentació de la beca guanyadora l'any passat amb una conferència de Genís Barnosell, professor d'història contemporània de la UdG i emmarcar l'activitat en la commemoració dels 200 anys de la Guerra del Francès.

Respecte a la jornada dels 25 anys *La Selva: territori en transformació* es decidí acceptar la col·laboració directa de l'Observatori del Paisatge, entitat dirigida pel geògraf Joan Nogué (UdG), el qual no hi podrà fer cap ponència però sí una intervenció inicial. El substituirà en la ponència prevista el també geògraf Josep Pintó (UdG).

Es parlà del proper *Quaderns de la Selva* i d'una primera relació d'articles i ressenyes previstes.

Es feren també els primers passos per a la publicació del la Beca La Selva, *La Guerra del Francès: impacte de l'ocupació napoleònica al món rural*, dels historiadors Francesc X. Morales i Jordi Bohigas. Es féu una primera lectura de l'original lliurat pels autors i es comentaren possibles suggeriments que es comunicaran als autors.

Finalment es proposà una nova matinal per al 15 de juny als jardins de Santa Clotilde i al santuari de Santa Cristina, de Lloret de Mar, guiats pel company Joan Domènech.

Maig

Dissabte, 10 – Trobada de centres d'estudis adscrits al Patronat Eiximenis (Besalú)

Organitzada aquest any pels Amics del Comtat de Besalú va tenir lloc a la vila comtal la trobada anual de centres d'estudis locals i comarcals adscrits al Patronat Eiximenis de la Diputació de Girona. Alguns membres de la junta hi van assistir en representació del Centre d'Estudis Selvatans.

Dissabte, 17 – Recercat (Perpinyà)

Coincidint amb la capitalitat cultural, l'Institut Ramon Muntaner organitza a la seu escollida, una trobada d'entitats, centres i instituts locals i comarcals amb l'objectiu de intercanviar experiències, establir contactes i difondre activitats. Es tracta d'una jornada on es volen obrir vies en l'intercanvi d'experiències i la col·laboració en projectes.

El CES hi fa cap cada any amb un estand on es mostren les activitats i publicacions que periòdicament anem realitzant.

Divendres, 30 – Reunió de junta

Aquesta reunió tingué lloc el dia abans de la trobada d'entitats a Hostalric i es repassaren qüestions d'última hora. Es van formular propostes per a properes trobades (Tossa, Vidreres...).

Es perfilaren les propostes per als articles i les ressenyes del *Quaderns*. Es plantejà la possibilitat d'editar algunes pàgines en color per tal de millorar la presentació de les fotografies. La proposta s'acceptà unànimement, llevat que incrementés ostensiblement el pressupost.

Un altre tema tractat va ser la sol·licitud per part de la Diputació de Girona de formar part de la comissió organitzadora d'una exposició itinerant sobre els 200 anys de la Guerra

del Francès. S'acordà que Joan Llinàs assistís a les reunions com a representat del CES.

Dissabte, 31 – I Trobada d'Entitats Locals de cultura i patrimoni de la Selva. Commemoració dels 200 anys de la Guerra del Francès. Presentació de la I Beca de Recerca La Selva (Hostalric)

Després d'una primera reunió, que va tenir lloc el mes de juny de 2007, i de dues posteriors de preparatòries, finalment la Primera Trobada d'Entitats Locals de cultura i patrimoni de la Selva va tenir lloc aquest dia a l'IES Vescomtat de Cabrera d'Hostalric. En la trobada es commemorava també els segon centenari de la Guerra del Francès i es presentà oficialment el treball guanyador de la primera Beca de Recerca La Selva.

Trobada d'Entitats a Hostalric

Els actes van començar amb una sessió de treball entre les entitats locals i el CES, presentada i conduïda per Narcís Figueras, president del CES. Hi eren presents un seguit d'entitats (Taller d'Història de Maçanet de la Selva, el Cercle d'Història de Tordera, el Centre d'Estudis Tossencs, l'Associació per al Patrimoni Històric d'Hostalric, els Amics de Brunyola, l'Ateneu de Riudarenes, Vitraris. Cultura i tradicions, de Vidreres, els Amics del Castell de Montsoriu, la Coordinadora en Defensa del Patrimoni de Breda; i van excusar la seva assistència el Grup d'Estudis de la Vall d'Anglès i el Club Marina «Casinet», de Lloret de Mar) les quals van presentar breument les seves activitats i situació actual. Malgrat el temps reduït de què es disposava per a presentar-se i debatre possibles projectes comuns, la sensació de tots plegats fou positiva i constructiva.

Seguidament es va presentar el web del CES al domini **www.selvatans.cat**, que vol ser un instrument de comunicació i coordinació que afavoreixi l'intercanvi i la col·laboració entre entitats.

Genís Barnosell va pronunciar una conferència titulada *Història d'un mite. «La Guerra de la Independència» (1808-1814)*, acte central de la commemoració dels 200 anys de la Guerra del Francès.

A continuació es va presentar el treball guanyador en la I Beca de Recerca La Selva, titulat *La Guerra del Francès a la comarca de la Selva: l'impacte de la ocupació napoleònica al mon rural*, a càrrec dels becaris Jordi Bohigas i Francesc X. Morales. Aquest acte va ser clos pel president del Consell Comarcal, el Sr. Robert Fauria.

A la tarda, després del dinar ofert pel Consell Comarcal, es va poder visitar el castell d'Hostalric, escenari entre altres conteses, d'alguns episodis de la Guerra del Francès. La visita corria a càrrec de l'Àrea de Patrimoni de l'Ajuntament d'Hostalric.

Presentació de la Beca
de Recerca La Selva

Autoritats assistents a l'acte

Juny

Dissabte, 7 – Matinal al Santuari de Santa Cristina i els jardins de Santa Clotilde (Lloret de Mar). 12 assistents

Matinal guiada pel lloretenc Joan Domènech, perfecte coneixedor dels indrets que es visitaven i que tant destaquen en una vila totalment transformada pel fenomen turístic i urbanitzador. Les amenes explicacions de l'estudiós i ex-alcalde lloretenc van ser seguides amb molt d'entusiasme per tots els assistents a la matinal costanera.

Jardins de Santa Clotilde

Dissabte, 29 – Matinal al convent de Vall de Maria (Maçanet de la Selva)

Coincidint amb la inauguració de les obres de reforma dutes a terme pel Taller d'Història de Maçanet de la Selva a la capella de l'antic convent de Vall de Maria, es va programar una visita del Centre a l'acte. La inauguració va comptar amb l'assistència del Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Hble Sr. Joan Manuel Tresseres. Malgrat la calor sufocant de la diada, els assistents vam poder contemplar la bona feina realitzada pels companys del Taller d'Història en aquest peculiar indret de la comarca.

Juliol

Divendres, 4 – Reunió de junta

Junta prevacacional en què es va refer el primer llistat de propostes per als articles dels *Quaderns*. Es va parlar breument de la jornada dels 25 anys i, finalment, es parlà amb un cert detall del diccionari *Qui és qui*. En aquest sentit, es proposà demanar als ajuntaments de la comarca que fessin una proposta de persones que tinguin distincions municipals, noms de carrers i noms d'edificis. Aquest hauria de ser el primer pas per a elaborar una primera llista provisional.

Setembre

Dilluns, 22 – Reunió de junta

Junta postvacacional per posar-se al dia dels *Quaderns*, la publicació de la Beca La Selva i la Jornada dels 25 anys *La Selva: territori en transformació*. Es van repassar els continguts dels *Quaderns* i els de les comunicacions de la Jornada.

Octubre

Divendres, 31 – Reunió de junta

La jornada dels 25 anys *La Selva: territori en transformació* ocupà bona part de la reunió amb el repàs i la concreció del programa. Es confirmà el passi d'un documental que serà *La pesadilla de Darwin*, del director H. Sauper, i la matinal del diumenge a Argimon, que serà guiada per membres del Centre Excursionista Farners. Així mateix es proposà preparar una carpeta amb material de l'Ajuntament de Santa Coloma i del Consell Comarcal, a més d'un resum de les comunicacions previstes.

Es proposà una matinal pel mes de desembre a Mataró, per visitar l'església de Santa Maria i el seu museu-arxiu.

Davant la proposta presentada a la junta per Ricard Teixidor sobre l'eventual edició d'un treball sobre camins públics de la Selva, es decidí estudiar-la amb més detall i engegar, si s'escau, el procés per a una futura publicació amb ajuts públics a sol·licitar.

En el mateix sentit s'acorda col·laborar en la publicació d'una monografia sobre els 40 anys del Grup Excursionista Amerenc «Esquelles», adquirint-ne 50 exemplars.

Es decideix fer dues peticions de subvenció a l'Institut Ramon Muntaner: per una banda, l'adquisició d'una càmera fotogràfica i, per l'altra, la publicació de les comunicacions de la jornada *La Selva: territori en transformació*.

I Seminari d'Estudis Medievals a la capital del Vescomtat de Cabrera

Els dies 13 i 14 de novembre Hostalric va acollir el I Seminari d'Estudis Medievals organitzat per l'àrea de patrimoni de l'ajuntament de la vila i la Universitat de Girona. Es dedicà a les senyories catalanes de l'època baixmedieval i s'articulà entorn de quatre sessions de comunicacions encapçalades per una ponència de més abast. La conferència inaugural fou pronunciada pel professor Josep Maria Salrach. A banda d'una visió global de la senyoria a partir dels aspectes en què ha fet més atenció la historiografia, posà l'èmfasi en qüestions mereixedores d'estudis més incisius com ara la interrelació entre els diversos actors del marc senyorial o l'equilibri entre les forces de sostracció i la producció pagesa. A continuació, se succeïren les exposicions de l'arqueòleg que Joan Llinàs, amb exemples de castells del vescomtat de Cabrera i territoris veïns, i la d'Isidre Pastor, que prengué com a observatori el castell de Rodonyà (Alt Camp).

El professor Lluís To encetà la sessió de la tarda amb un balanç sobre la importància dels masos en el món medieval català i la seva funció tant des de l'òptica dels senyors com dels pagesos, a propòsit dels quals també apuntà certes estratègies que partien, precisament, del mas en tant que unitat patrimonial. Les intervencions subsegüents consistiren, en primer lloc, a presentar la fase de documentació històrica que duu a terme el Museu Etnològic del Montseny entorn de les diverses senyories sota el terme del castell de Montsoriu i, en segon lloc, a exposar, per part del valencià Salvador Ferrando, la seva recerca en curs sobre el senyoriu de Manises i les conseqüències que hi tingué la Guerra de Castella.

La primera tanda del divendres, per contrast, s'orientà cap a les senyories feudals a la ciutat. El professor Pere Ortí s'ocupà de trencar qualsevol prejudici historiogràfic en contra d'aquesta concepció i desenvolupà diversos models de senyoria urbana des del punt de vista dels mecanismes de redistribució de la renda i de les formes de govern. En aquest panorama, Carme Camps traçà els eixos principals dels seus estudis sobre l'aljama de Flix en la relació amb els representants polítics de Barcelona. Altre cop des del País Valencià, Frederic Aparisi, Noelia Rangel i Vicent Royo travaren una primera aproximació a la trajectòria d'Hug de Cardona, senyor valencià del segle XV, a partir de l'extensa documentació que han estat treballant.

El doctor Elvis Mallorquí obrí la darrera sessió amb una panoràmica sobre el delme a la diòcesi de Girona de la Baixa Edat Mitjana. Abordà les nombroses pistes que ofereix el *Llibre Verd dels feus del bisbe*, entorn del 1362, per a l'aprofundiment d'aquesta forma de renda cabdal per a l'estructuració feudal de l'àmbit gironí. La conferència es completà amb la participació de Xavier Marcó, que desgranà els resultats d'una recerca a propòsit de la senyoria del delme de l'Almoina del Pa de la Seu de Girona a la parròquia de Santa Cristina d'Aro al segle XV. Enric Subiñà refermà la idea de la multiplicitat de senyories en un mateix escenari a partir del cas de l'Argentona quatrecentista (el Maresme) i, finalment, Carlos J. Galbán posà en evidència alternatives metodològiques basant-se en l'anàlisi d'una fortalesa dels Moscoso a Galícia.

El balanç per part dels moderadors fou positiu en molts sentits de manera que, al costat del bon nivell organitzatiu, fan pensar en la continuïtat de l'acte, qui sap si en una nova cita de la medievalística catalana a la capital dels vescomtes de Cabrera.

Albert Reixach Sala